

Välkomna till ett seminarium samarrangerat av Folk och Försvar och Nätverket Olja Gas (NOG)
tisdagen den 19 februari 2012 kl. 13.00 – 16.30
på Myntkabinettet, Slottsbacken 6, 111 30 Stockholm

Globala energimarknader i förändring

- USA:s beroende av import av olja och gas minskar**
- Konsekvenser för energiförsörjning och säkerhetspolitik**

Starka krafter påverkar energiförsörjningen i världen. Framtidsscenarierna pekar på en fortsatt kraftig ökning av efterfrågan på energi. Enligt IEA:s huvudscenario i World Energy Outlook 2012, som presenterades i november, ökar efterfrågan till år 2035 med mer än en tredjedel från dagens nivå. Alla energislag ökar i detta scenario, och även om förnybara energislag ökar mest utgör den fossila energins andel av den totala förbrukningen år 2035 fortfarande hela 75 %. Oljeförbrukningen stiger från dagens ca 90 till ca 100 miljoner fat/dag. Behovet av transportbränslen och elektricitet i Kina, Indien och Mellanöstern är några av de starkaste drivkrafterna.

En trend som har fått stor uppmärksamhet är den ökande produktionen av olja och gas i USA. Produktion av s.k. "tight oil", på djupt vatten och av skiffergas är faktorer bakom denna trend. IEA räknar med att USA kan bli världens största oljeproducent omkring år 2020 och att Nordamerika kan bli nettoexportör av olja omkring år 2030. En sådan utveckling ger stora effekter på världens energimarknader och kan också få geopolitiska konsekvenser. När USA inte behöver importera gas i form av LNG påverkas de globala marknaderna med kännbara konsekvenser också i Europa och Ryssland. Samtidigt hörs det röster som hävdar att ökningen i den amerikanska produktionen av olja och gas inte kommer att vara uthållig.

Mellanösterns betydelse för oljeförsörjningen kommer att öka. Mycket av denna ökning är dock beroende på huruvida Irak förmår utnyttja sin resurspotential och kraftigt öka sin produktion eller inte. Regionen är samtidigt skådeplats för öppna och latent politiska konflikter.

IEA understryker att den nuvarande utvecklingen gör att "åtgärdsfönstret" för att nå det s.k. tvågradersmålet håller på att stängas. Snabba insatser för energieffektivisering har stor potential och kan föra oss närmare målet men det krävs kraftfulla politiska beslut och stora investeringar.

Med utgångspunkt från analysen i WEO 2012 vill NOG och FoF ge en bild av de förändrade förutsättningarna för energiförsörjningen i världen. Vi vill skärskåda utvecklingen i Nordamerika och konsekvenserna av USA:s minskande energiberoende av omvärlden.

Som vi tidigare har belyst i gemensamt arrangerade seminarier finns det tydliga kopplingar mellan energiförsörjning och geopolitik. Seminariet vill därför uppmärksamma och problematisera sambandet mellan tillgång till energi, främst olja och gas, energipriser och säkerhetspolitiken.

Seminariet avslutas med en diskussion om vilka slutsatser Europa och Sverige kan dra när det gäller energisäkerhet och säkerhetspolitik.

Programmet för seminariet ser ut som nedan:

- 13.00 **Välkommen och inledning**
Dr. Kristina Haraldsson, NOG och Lena Bartholdson, Generalsekreterare Folk och Försvar

DEL 1 **ENERGI**

Moderator under energidelen: Staffan Riben

- 13.10 **World Energy Outlook 2012**
En beskrivning av de huvudsakliga signalerna vad gäller de stora trenderna inom energi och konsekvenser av olika scenarier fram till år 2035
Bo Diczfalussy
- 13.40 **USAs nya position inom gas och olja**
Landet är på god väg att bli "energy independent"; självförsörjande på gas och storproducent av olja. Faktiska/möjliga konsekvenser av landets ökade inhemska olje- och gasproduktion, sannolikheten att landet verkligen blir självförsörjande och vad som då händer med handelsströmmar och effekter på prisbildning och marknader.
Tor Kartevold, Statoil
- 14.10 **Internationell påverkan**
Hur påverkas Ryssland, Europa och Sverige
Staffan Riben eller Nordea (TBD)
- 14.40 **Paus (Kaffe med bulle)**

DEL 2 **SÄKERHETSPOLITIK**

Moderator under säkerhetspolitisk del: Lars Ekeman

- 15.10 **Säkerhetspolitiska slutsatser**
Scenarierna för USA, för Ryssland och för Europa och Sverige.
Göran Lennmarker
- 15.45 **Diskussion kring energisäkerhet och säkerhetspolitik**
Kristina Haraldsson, Peter Rådberg, Stefan Ring, Allan Widman
- 16.15 **Avrundning; sammanfattning**
- 16.30 **Slut**

